

Sygn. akt: V Ka 300/16

UZASADNIENIE

B. W. została oskarżona o to, że w dniu 09 sierpnia 2015 roku w G. woj. (...), wbrew przepisom ustawy usiłowała udzielić **M. W.**, środek odurzający w postaci 2,421 gram brutto haszyszu, jednak zamierzonego celu nie osiągnęła z uwagi na interwencję służby więziennej,

to jest o czyn z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 58 ust. 1 Ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii

Wyrokiem z dnia 17 grudnia 2015 roku, sygn. akt II K 474/15, Sąd Rejonowy w Łęczycy:

- oskarżoną **B. W.** uznał za winną popełnienia zarzucanego jej czynu i za to na podstawie art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 58 ust. 1 Ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii skazał ją, a na podstawie art. 14 § 1 k.k. w zw. z art. 58 ust. 1 Ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii wymierzył jej karę 8 miesięcy pozbawienia wolności,
- na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. w zw. z art. 70 § 1 k.k. wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił oskarżonej na okres 3 lat próby,
- na podstawie art. 70 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii orzekł przepadek na rzecz Skarbu Państwa dowodu rzeczowego opisanego w wykazie dowodów rzeczowych nr I/613/15/N pod poz. 1, na k. 29 akt – zarządzając ich zniszczenie,
- zasądził od oskarżonej na rzecz Skarbu Państwa koszty postępowania w wysokości 250 złotych.

Apelację od powyższego wyroku wniósł prokurator zaskarżając powyższy wyrok, na podstawie art. 425 § 1 i 2 k.p.k., art. 444 k.p.k. i art. 447 § 2 k.p.k. w części dotyczącej orzeczenia o karze na niekorzyść oskarżonej **B. W.**.

We wniesionym środku odwoławczym na podstawie art. 427 § 2 k.p.k. i art. 438 pkt 1 k.p.k. powyższemu orzeczeniu prokurator zarzucił obrazę przepisu prawa materialnego, a mianowicie art. 72 § 1 k.k., polegającą na zaniechaniu nałożenia przez sąd na skazaną co najmniej jednego obowiązku z katalogu wskazanego w przywołanym przepisie, skutkującym wymierzeniem oskarżonej **B. W.** kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania contra zapisowi art. 72 § 1 k.k., który nakłada na sąd obowiązek orzeczenia obowiązku z katalogu zawartego w tym przepisie w sytuacji, gdy nie jest orzekany środek karny.

W konkluzji apelacji prokurator na podstawie art. 427 § 1 k.p.k., art. 437 § 2 k.p.k. i art. 456 k.p.k. wniósł zmianę zaskarżonego wyroku poprzez orzeczenie wobec oskarżonej **B. W.**, obok kary 8 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 3 lat tytułem próby, co najmniej jednego z obowiązków wymienionych w katalogu z art. 72 § 1 k.k.

Na rozprawie odwoławczej w dniu 07 lipca 2016 roku, wobec niestawiennictwa oskarżonej **B. W.** i niemożności uzyskania od niej stanowiska co do wniosków zawartych w apelacji, prokurator wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

Wniosek prokuratora o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji jest zasadny.

Sąd rejonowy przeprowadził bowiem postępowanie sądowe z naruszeniem przepisów prawa procesowego – art. 343 § 3 k.p.k., co miało wpływ na treść rozstrzygnięcia (art. 438 pkt 2 k.p.k.).

W pierwszej kolejności należy zaznaczyć, że w przesłanym do sądu rejonowego akcie oskarżenia prokurator zamieścił w trybie art. 335 § 1 k.p.k. wniosek o wydanie wyroku skazującego wobec B. W. bez przeprowadzenia rozprawy i orzeczenie wobec niej kary 8 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania na okres 3 lat próby, orzeczenie przepadku dowodu rzeczowego w postaci zabezpieczonego haszyszu oraz uiszczenie kosztów sądowych, w tym opłat, w całości (wniosek k. 43).

Jednocześnie wskazać należy, iż zgodnie z treścią art. 72 § 1 k.k. w brzmieniu obowiązującym od dnia 01 lipca 2015 roku (czyż został popełniony przez oskarżoną w dniu 09 sierpnia 2015 roku, a zatem po dniu wejścia w życie przepisów nowelizujących), zawieszając wykonanie kary pozbawienia wolności sąd zobowiązuje, a jeżeli orzeka środek karny może zobowiązać skazanego do wykonania jednego z enumeratywnie wskazanych we wzmiankowanym przepisie obowiązków, przy czym orzeka się przynajmniej jeden z obowiązków. W sytuacji, gdy sąd pierwszej instancji nie orzekł w stosunku do oskarżonej środka karnego, orzeczenie jednego z obowiązków było zatem obligatoryjne.

W świetle tych okoliczności Sąd Rejonowy w Łęczycy w zaskarżonym wyroku, zgodnie z uzgodnieniem stron, a sprzecznie z treścią przepisu art. 72 § 1 k.k., nie nałożył w ogóle na oskarżoną chociażby jednego z obowiązków enumeratywnie wskazanych w w/wym. przepisie.

Wskazać należy, iż sąd pierwszej instancji orzekając na posiedzeniu na podstawie art. 335 § 1 k.p.k. jest związany treścią uzgodnień pomiędzy oskarżonym, a prokuratorem, co wiąże się z tym, że nie może orzec innej kary ani środka karnego od uzgodnionych przez strony. Złożony zatem w trybie art. 335 § 1 k.p.k. wniosek prokuratora o orzeczenie uzgodnionej z oskarżonym kary jest w tym sensie wiążący dla sądu, że potrzeba dokonania zmiany w jego treści wymaga zgody oskarżonego, w myśl art. 343 § 3 k.p.k. sąd może bowiem uzależnić uwzględnienie wniosku od dokonania w nim przez prokuratora wskazanej przez siebie zmiany, zaakceptowanej przez oskarżonego. W związku z powyższym sąd meriti nie może samodzielnie dokonywać zmian w treści złożonego przez prokuratora na podstawie art. 335 § 1 k.p.k. wniosku, a każda zmiana treści takiego wniosku przez sąd orzekający stanowi zmianę warunków porozumienia zawartego pomiędzy prokuratorem, a oskarżonym, co w konsekwencji oznacza, że sąd wymierzyłby oskarżonemu karę, na którą ani prokurator, ani oskarżony nie wyrazili zgody.

Orzekając na posiedzeniu w dniu 17 grudnia 2015 roku w przedmiocie wniosku prokuratora o skazanie oskarżonej B. W. bez przeprowadzenia rozprawy sąd meriti powinien był zauważyć, iż już sam wniosek dotknięty jest wadą – nie przewiduje bowiem orzeczenia w stosunku do oskarżonej chociażby jednego z obowiązków wymienionych w art. 72 § 1 k.k., którego orzeczenie jest obligatoryjne w przypadku wymierzenia kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania. Tym samym naruszony został przepis art. 343 § 3 k.p.k. – sąd meriti powinien był bowiem uzależnić uwzględnienie wniosku od zawarcia w nim rozstrzygnięcia w przedmiocie orzeczenia chociażby jednego z obowiązków z art. 72 § 1 k.k., czego nie uczynił.

Jednocześnie zauważyć należy, iż w dniu 18 maja 2016 roku wyznaczony został pierwszy termin rozprawy odwoławczej, która – ze względu na nieobecność oskarżonej i brak możliwości uzyskania jej stanowiska, co do dodatkowego orzeczenia w wyroku (w przedmiocie obowiązków z art. 72 § 1 k.k.) została odroczone. Na kolejnym terminie – w dniu 07 lipca 2016 roku oskarżona, wezwana do osobistego stawienia, również się nie stawiła, co uniemożliwiło jej wypowiedzenie się we wskazanym przedmiocie bądź też zmodyfikowanie wniosku prokuratora o skazanie bez przeprowadzenia rozprawy.

Wymierzając oskarżonej B. W. karę za przypisany jej czyn przestępczy bez uwzględnienia obowiązków z art. 72 § 1 k.k., których orzeczenie było w niniejszej sprawie obligatoryjne, sąd meriti dopuścił się obrazy prawa procesowego (poprzez niezależnienie uwzględnienia wniosku od dokonania w nim koniecznej w niniejszej sprawie zmiany), jak i obrazy przepisów prawa materialnego, co musiało skutkować wydaniem przez sąd drugiej instancji orzeczenia o charakterze kasatoryjnym, przy uwzględnieniu, że wyrok sądu pierwszej instancji został wydany w trybie skazania oskarżonej bez przeprowadzania rozprawy przewidzianego w art. 335 k.p.k. Konwalidacja wymienionych wyżej uchybień sądu meriti w postępowaniu odwoławczym nie była bowiem możliwa.

Z uwagi na powyższe, sąd odwoławczy na mocy art. 437 § 1 i 2 i art. 438 pkt 2 k.p.k. uchylił zaskarżony wyrok w stosunku do oskarżonej B. W., przekazując sprawę w tym zakresie do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji.

W toku ponownego rozpoznania sprawy sąd pierwszej instancji będzie miał zatem na względzie poczynione wyżej uwagi i zapatrywania, które legły u podstawy orzeczenia o uchyleniu w całości poddanego kontroli odwoławczej wyroku w stosunku do oskarżonej B. W., w szczególności będzie baczyl na treść art. 72 § 1 k.k., zgodnie z którym nałożenie na oskarżonego przynajmniej jednego z enumeratywnie wymienionych w tym przepisie obowiązków w przypadku orzeczenia kary z warunkowym zawieszeniem jej wykonania jest obligatoryjne.